

Selvitys hallinto- ja ohjaus- järjestelmästä 2015

Maaliskuu 2016

SISÄLTÖ

Yhtiökokous.....	4
Hallitus.....	5
Hallituksen asettamat valiokunnat	6
Sampo-konsernin johtoryhmä.....	8
Konsernijohtaja.....	9
Sisäinen valvonta Sampo-konsernissa.....	10

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

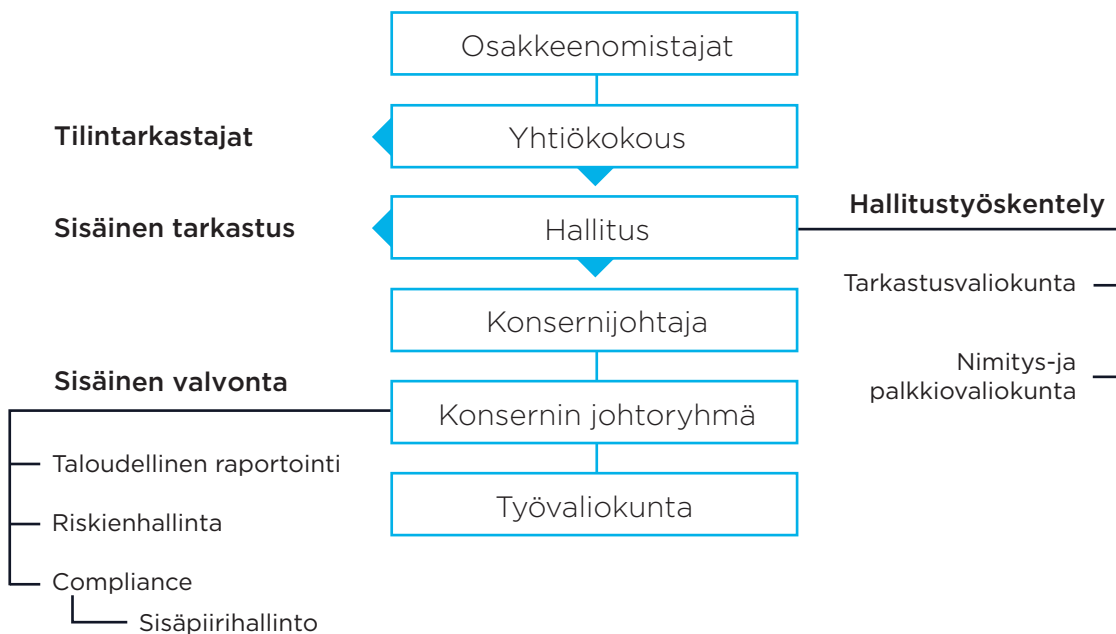
Vuoden 2015 aikana Sampo noudatti Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa, 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia kokonaisuudessaan.

1.1.2016 lähtien Sampo noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistyksen 1.10.2015 antamaa uutta hallinnointikoodia, joka astui voimaan 1.1.2016.

Tämä arvopaperimarkkinalain (746/2012) 7. luvun 7 §:ssä tarkoitettu selvitys liikkeeseenlaskijan ohjaus- ja hallintojärjestelmästä on uuden koodin sallimin tavoin laadittu vanhan hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Selvitys annetaan yhtiön toimintakertomuksesta erillisenä.

Sekä vanha että uusi hallinnointikoodi on kokonaisuudessaan nähtävillä Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla, www.cgfinland.fi.

Sammon hallintorakenne pääpiirteittäin

Yhtiökokous

Osakeyhtiölaissa ja Sampo Oyj:n yhtiöjärjestyksessä säädetään niistä asioista, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (yhtiökokouksen toimivalta).

Tavanomaisesti yhtiökokouksessa käsitellään lakimääräisten ja yhtiöjärjestyksessä määrättyjen asioiden lisäksi yhtiön hallituksen kokoukselle esittelemät asiat. Myös osakkeenomistajalla on, osakeyhtiölain säännösten mukaisesti, oikeus saada yhtiökokouksen toimivaltaan kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi.

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle julkaisemalla sitä koskevan kutsun vähintään yhdessä Helsingissä julkaistavassa sanomalehdessä. Kutsu julkaistaan viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin vähintään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää. Kutsu yhtiökokoukseen julkistetaan myös pörssitiedotteella ja Sampo Oyj:n verkkosivustolla.

Kokouskutsu ja muut yhtiökokousasiakirjat, kuten hallituksen päätösehdotukset ja vuosikertomus, ovat nähtävillä Sammon verkkosivustolla viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta.

Varsinainen yhtiökokous

Vuosittain järjestettävässä varsinaisessa yhtiökokouksessa esitetään tietoa yhtiön toiminnasta sekä käsitellään ja vahvistetaan edellisen tilikauden tuloslaskelma ja tase, päätetään osingonmaksusta, valitaan hallituksen jäsenet ja tilintarkastaja sekä päätetään näiden palkkioista.

Vuonna 2015 varsinainen yhtiökokous pidettiin 16. päivänä huhtikuuta.

Ylimääräinen yhtiökokous

Hallitus kutsuu ylimääräisen yhtiökokouksen koolle, kun se katsoo siihen olevan aihetta. Myös tilintarkastajalla sekä osakkeenomistajilla, jotka edustavat vähintään kymmentä prosenttia yhtiön osakkeista, on oikeus vaatia ylimääräisen yhtiökokouksen koolle kutsumista käsittelemään heidän esittämänsä asiaa.

Yhtiökokoukseen osallistuminen

Osallistumalla yhtiökokouksiin osakkeenomistajat voivat käyttää ääni- ja kyselyoikeuttaan sekä osallistua yhtiön asioita koskevaan päätöksentekoon yhtiökokouksessa joko itse henkilökohtaisesti tai asiamiehensä kautta.

Yhtiökokouksessa jokainen Sampo Oyj:n A-osake oikeuttaa yhteen ääneen ja jokainen B-osake viiteen ääneen.

16.4.2015 pidetyssä yhtiökokouksessa oli edustettuna 2 994 osakkeenomistajaa, jotka edustivat kaikkiaan 66,09 % kaikkien osakkeiden tuomasta äänimäärästä.

Hallitus

Sampo Oyj:n yhtiökokouksen vuosittain valitsema hallitus käyttää yhtiökokousten välillä ylintä päätösvaltaa Sampo-konsernissa. Sammon hallituksen tehtävänä on yhtiön johtaminen lakien, viranomaismääräysten, yhtiöjärjestyksen ja yhtiökokouksen tekemien päätösten mukaisesti.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen toimintaperiaatteet ja hallituksen keskeiset tehtävät on määritelty hallituksen työjärjestyksessä.

Hallitus päättää muun muassa Sampo-konsernin strategiasta, vahvistaa yleisohjeet, joiden mukaan Sampo-konsernin riskienhallinta, palkitseminen, *compliance* ja sisäinen valvonta järjestetään, sekä vastaa konsernin toimintojen asianmukaisesta järjestämisestä, määrittelee konserniyhtiöille sisäiset pääomitusta koskevat vähimmäisvaatimukset, valvoo konserniyhtiöiden kannattavuutta, rahoitusasemaa ja pääomien riittävyyttä. Hallitus myös päättää yhtiön toimialan puitteissa Sampo-konsernin laajuuteen ja laatuun nähden epätavallisista ja laajakantoisista asioista.

Hallitus myös arvioi säännöllisesti omaa toimintaansa ja yhteistyötään johdon kanssa.

Hallitus valitsee ja vapauttaa konsernijohtajan, Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluvat johtajat ja konsernin tarkastusjohtajan. Hallitus myös päättää heidän palvelussuhteittensa ehdoista ja muusta kompensatiosta. Lisäksi hallitus vahvistaa konsernin henkilöstösuunnittelun tavoitteet ja valvoo niiden toteutumista sekä päättää konsernin kompensatiojärjestelmän perusteet ja päättää muut laajakantoiset henkilöstöä koskevat asiat.

Konsernin asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi Sampo Oyj:n hallitus on vahvistanut sisäisiä ohjeita, jotka koskevat Sampo-konsernin yleisiä toimintaperiaatteita, riskienhallintaa, palkitsemista, *compliance*'a, sisäistä valvontaa ja raportointia.

Hallituksen jäsenten valinta ja toimikaudet

Sammon yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kymmenen osakkeenomistajien yhtiökokouksessa valitsemaa jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi kestää niin ikään valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Hallituksen jäsenet valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ensimmäisessä varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä kokouksessa.

Sammon hallitus hyväksyi 11.2.2015 Sammon hallitusta koskevan monimuotoisuuspolitiikan, jonka mukaan hallitusta valittaessa tavoitteena on mm. varmistaa, että hallituksella kokonaisuutena on sen työn kannalta riittävä osaaminen ja kokemus konsernin toiminnan kannalta tärkeimpien alueiden ja markkinoiden yhteiskunnallisista, liiketoiminnallisista ja kulttuurisista olosuhteista. Niin ikään hallituksen monimuotoisuus, kuten ikä- ja sukupuolijakauma, maantieteellinen jakauma sekä koulutuksellinen ja ammatillinen tausta ovat hallitusta valittaessa merkittäviä huomioon otettavia seikkoja. Monimuotoisuuspolitiikan mukaan on myös tärkeää että jäseneksi valittavalla on tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävien hoitamiseen.

Sammon nimitys- ja palkkiovaliokunnan tehtävänä on etsiä, arvioida ja suositella jäseniä hallitukseen politiikassa määritetyt kriteerit huomioiden.

Nimitys- ja palkkiovaliokunnan ehdotuksen mukaisesti vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenmäärä on kahdeksan vuonna 2016 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka.

Vuonna 2015 Sampo Oyj:n hallitukseen kuuluivat seuraavat henkilöt:

- **Björn Wahlroos**, puheenjohtaja, s. 1952, KTT
- **Matti Vuoria**, varapuheenjohtaja, s. 1951, OTK, VT, HuK (16.4.2015 saakka)
- **Eira Palin-Lehtinen**, varapuheenjohtaja (16.4.2015 alkaen), s. 1950, OTK, VT
- **Anne Brunila**, jäsen, s. 1957, KTT, professori, Hanken Svenska handelshögskolan
- **Jannica Fagerholm**, jäsen, s. 1961, KTK, toimitusjohtaja, Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö
- **Adine Grate Axén**, jäsen, s. 1961, KTM, hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja, Adine Grate AB
- **Veli-Matti Mattila**, jäsen, s. 1961, DI, toimitusjohtaja, Elisa Oyj
- **Risto Murto**, jäsen, s. 1963, KTT, toimitusjohtaja, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma (16.4.2015 alkaen)
- **Per Arthur Sørlie**, jäsen, s. 1957, KTM, toimitusjohtaja, Borregaard ASA

Hallitusta valittaessa kaikki valituiksi tulleet olivat riippumattomia sekä yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista että yhtiöstä.

Sampo Oyj:n hallitus piti vuoden 2015 aikana yksitoista kokousta. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksissa oli 98.

Hallitus voi asettaa määräämiään tehtäviä varten valiokuntia, johtoryhmiä ja muita pysyviä tai määräaikaista elimiä. Hallitus vahvistaa Sammon valiokuntien ja johtoryhmän työjärjestyksen ja muiden asettamiensa toimielinten toimintaohjeet ja toimintavaltuudet.

Hallituksen asettamat valiokunnat

Hallituksella on tarkastusvaliokunta sekä nimitys- ja palkkiovaliokunta, joiden jäsenet se nimittää keskuudestaan valiokuntien työjärjestysten mukaisesti.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta sekä tilinpäätösraportoinnin prosessia ja valvoa Sampo-konsernin tilinpäätöksen oikeellisuutta ja taloudellista raportointiprosessia.

Valiokunta myös valvoo tilintarkastajien toimintaa Suomen lakien puitteissa, seuraa haluamallaan tavalla tilintarkastajien tilintarkastus- ja muita laskuja. Edelleen valiokunnan tehtävänä on arvioida tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista Sampo-konsernille sekä valmistella tilintarkastajan valintaa ja heidän palkkiotaan koskevat päätösehdotukset yhtiökokoukselle.

Niin ikään valiokunta seuraa konsernin sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen tehokkuutta, riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta sekä valvoo konsernin riskejä ja riskienhallinnan laatua ja kattavuutta. Lisäksi valiokunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman ja seuraa sisäisen tarkastuksen raportointia, seuraa liiketoiminta-alueittain riskinotto politiikkojen toteutumista, limiittien käyttöä ja tuloksen kehitystä, valvoo riskienhallinnan periaatteiden ja muiden riskienhallintaan ja tarkastusvaliokunnan toimialaan kuuluvien muiden yleisohjeiden valmistelua ja noudattamista sekä käsittelee yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan antamaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä.

Valiokunta myös arvioi lakien ja määräysten noudattamista Sampo-konsernissa, seuraa konserniyhtiöiden merkittäviä oikeudenkäyntejä sekä toimeenpanee hallituksen valiokunnalle antamat muut tehtävät.

Työjärjestyksensä mukaan tarkastusvaliokuntaan kuuluu vähintään kolme yhtiön johtoon kuulumatonta hallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joiden tulee olla yhtiöstä riippumattomia ja joista ainakin yhden tulee olla riippumaton yhtiön suurista osakkeenomistajista. Lisäksi valiokunnan kokouksiin osallistuvat tilintarkastaja, konsernijohtaja, konsernin talousjohtaja, merkittävimmän tytäryhtiön talousjohtaja, sisäisen tarkastuksen johtaja sekä riskienvalvonnasta vastaava konsernin johtoryhmän jäsen ja riskienhallintajohtaja.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana vuonna 2015 toimi **Anne Brunila**. Muut jäsenet olivat **Jannica Fagerholm**, **Adine Grate Axén** ja **Per Artur Sørli**. Lisäksi kokouksiin osallistuivat tilintarkastajan edustaja, konsernijohtaja, konsernin talousjohtaja, If:in talousjohtaja, konsernin riskienhallintajohtaja ja tarkastusjohtaja.

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana neljä kertaa. Valiokunnan jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

Nimitys- ja palkkiovaliokunta

Nimitys- ja palkkiovaliokunnan tehtävänä on valmistella ja esitellä Sammon yhtiökokoukselle tehtävät esitykset hallituksen kokoonpanosta monimuotoisuuspolitiikan kriteerit huomioiden, hallituksen jäsenten palkkioista ja palkitsemisperiaatteista. Näissä asioissa valiokunta kuulee suurimpia osakkeenomistajia.

Lisäksi valiokunnan tehtävänä on valmistella Sammon hallitukselle tehtäviä esityksiä hallituksen jäsenten riippumattomuudesta, hallituksen valiokuntien kokoonpanosta ja puheenjohtajasta, konsernijohtajan ja Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluvien johtajien, johtoryhmän yhteydessä toimivan työvaliokunnan kokoonpanosta ja nimittämisestä sekä tarvittaessa heidän seuraajiensa kartoittamisesta. Edelleen valiokunta valmistelee esitykset johtoryhmän jäsenten palkitsemisperiaatteista ja kompensatiosta.

Nimitys- ja palkkiovaliokunta valmistelee hallituksen päätettäväksi Sampo-konsernin palkitsemisperiaatteet sekä Sampo Oyj:n palkitsemispolitiikan, Sampo-konsernin pitkäaikaiset kannustinohjelmät, pitkä- ja lyhytaikaisten kannustinohjelmien perusteella maksettavat enimmäismäärät samoin kuin niiden pohjalta tehtävät lopulliset maksut.

Hallituksen valtuuttamana valiokunta päättää konsernijohtajaa ja konsernijohtajan sijaista lukuun ottamatta johtoryhmään kuuluvien johtajien kiinteistä palkoista.

Edelleen valiokunta valmistelee Sammon hallitukselle esityksen Sampo-konsernin tarkastusjohtajan nimittämisestä, työsuhteen ehdoista ja muusta kompensatiosta sekä Sampo-konsernin henkilöstön palkitsemisperiaatteista. Lisäksi valiokunnan tehtävänä on valmistella hallitukselle tehtäviä esityksiä hyvän hallintotavan (corporate governance) kehittämiseen liittyvistä asioista ja vahvistaa kriteerit ja prosessit hallituksen itsearviointia varten.

Lisäksi valiokunta arvioi säännöllisesti omaa toimintaansa ja yhteistyötään johdon kanssa.

Hallituksen nimitys- ja palkkiovaliokuntaan kuului vuonna 2015 hallituksen puheenjohtaja valiokunnan puheenjohtajana, hallituksen varapuheenjohtaja ja kaksi hallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä.

Nimitys- ja palkkiovaliokunnan puheenjohtajana vuonna 2015 oli **Björn Wahlroos** ja muut jäsenet olivat **Veli-Matti Mattila**, **Eira Palin-Lehtinen**, **Matti Vuoria** (16.4.2015 saakka) ja **Risto Murto** (16.4.2015 alkaen).

Nimitys- ja palkkiovaliokunta piti vuoden 2015 aikana neljä kokousta. Valiokunnan jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

Sampo-konsernin johtoryhmä

Hallitus on asettanut Sampo-konsernin johtoryhmän ja sen yhteydessä toimivan työvaliokunnan, joka toimii konsernijohtajan tukena valmisteltaessa asioita johtoryhmän käsiteltäväksi.

Sampo-konsernin johtoryhmä toimii konsernijohtajan tukena Sampo-konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden käsittelyssä sekä sisäisen tiedonkulun varmistamisessa.

Johtoryhmässä käsitellään erityisesti Sampo-konsernin strategiaa, tulosesitystä, suuria hankintoja ja projekteja, Sampo-konsernin rakennetta ja organisaatiota sekä hallinnon päälinjoja ja henkilöstöhallinnon linjakysymyksiä.

Vuonna 2015 Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluivat:

- **Kari Stadigh** (puheenjohtaja), konsernijohtaja
- **Knut Arne Alsaker**, talousjohtaja, If Skadeförsäkring AB (publ)
- **Peter Johansson**, konsernin talousjohtaja
- **Patrick Lapveteläinen**, konsernin sijoitusjohtaja
- **Torbjörn Magnusson**, toimitusjohtaja, If Skadeförsäkring Holding AB (publ)
- **Ivar Martinsen, johtaja**, yritysasiakasliiketoiminta, If vahinkovakuutus
- **Petri Niemisvirta**, toimitusjohtaja, Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö
- **Morten Thorsrud**, johtaja, henkilöasiakasliiketoiminta, If vahinkovakuutus
- **Timo Vuorinen**, johtaja, Baltia-liiketoiminta, If vahinkovakuutus
- **Ricard Wennerklint**, varatoimitusjohtaja, If Skadeförsäkring Holding AB (publ)

Työvaliokuntaan kuuluivat **Kari Stadigh, Peter Johansson, Patrick Lapveteläinen, Torbjörn Magnusson, Petri Niemisvirta** ja **Ricard Wennerklint**.

Vuonna 2015 johtoryhmä kokoontui konsernijohtajan kutsusta neljä kertaa ja johtoryhmän yhteydessä toimiva työvaliokunta yhdeksän kertaa.

Konsernijohtaja

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, joka on samalla Sampo-konsernin konsernijohtaja. Hallitus valitsee ja vapauttaa konsernijohtajan sekä päättää hänen palvelussuhteensa ehdoista ja muusta kompensatiosta. Yhtiön toimitusjohtajana ja Sampo-konsernin konsernijohtajana toimii DI, DE **Kari Stadigh**.

Konsernijohtajan tehtävänä on hoitaa Sammon juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Konsernijohtaja saa ryhtyä Sammon toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin ja laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Konsernijohtaja huolehtii Sammon kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Vuonna 2015 voimassa olleen toimitusjohtajasopimuksensa ehtojen mukaisesti Kari Stadighilla olisi ollut mahdollisuus jäädä eläkkeelle 60 vuotta täytettyään joulukuussa 2015. Sammon hallituksen pyynnöstä Stadigh jatkaa konsernijohtajana 1.1.2016 alkaen toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella. Uuden sopimuksen mukaan konsernijohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta, jolta ajalta konsernijohtajalle maksetaan irtisanomisajan palkka. Sopimus ei sisällä erillistä erokorvausta.

Sisäinen valvonta Sampo-konsernissa

Sammon hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän toimintavarmuuden kannalta keskeisessä asemassa ovat sisäisen valvonnan eri osa-alueet.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkea sitä toimintaa, joka varmistaa, että Sampo-konsernin toimintaa toteutetaan halutulla tavalla haluttuun suuntaan. Näin ollen sisäistä valvontaa toteuttavat organisaation eri toimijat ylimmästä johdosta alkaen.

Sisäinen valvonnan järjestäminen ja sen toiminnan ja toimivuuden turvaaminen ovat keskeinen osa Sampo Oyj:n hallituksen toimintaa. Konsernin asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi hallitus on vahvistanut lakeja ja muuta viranomaissääntelyä täydentäviä sisäisiä ohjeita, jotka koskevat Sampo-konsernin hallinnointia, taloudellista tavoiteasetantaa, palkitsemista, riskienhallintaa, compliance'a, raportointia ja sisäistä tarkastusta. Niiden avulla hallitus ohjaa toimintaa haluttuihin toimintatapoihin ja ohjeistukseen sisältyvin kontrollikeinoin varmistaa sen, että mahdolliset poikkeamat havaitaan ilman aiheetonta viivästystä.

Onnistunut sisäinen valvontajärjestelmä siis edellyttää paitsi hallittua liiketoiminnan ohjausprosessia, myös asianmukaisia kontrollijärjestelmiä. Sampo-konsernissa sisäisen valvonnan järjestelmään kuuluu sekä liiketoimintaa tukevia että siitä erillään olevia, riippumattomia valvonta- ja ohjaustoimintoja.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan tehtävien sekä riskienhallinnan ohella keskeisinä osina Sammon sisäistä valvontaa ovat konsernin compliance -toiminto ja sitä täydentävä sisäpiirihallinto sekä liiketoiminnoista kokonaan riippumaton sisäinen tarkastus.

Taloudellinen raportointi

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvän sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa, että johdolla on päätöksenteon tukena käytettävissään luotettavaa ajantasaista tietoa ja että myös ulkoiset intressitahot voivat luottaa saamaansa taloudelliseen informaatioon.

Raportoinnin luotettavuuden varmistamiseksi raportoinnissa käytetyt tietokannat täsmäytetään kuukausittain ja prosessin toimivuutta tukevat lisäksi useat järjestelmäkontrollit ja analyttiset kontrollit.

Konsernin taloudellinen raportointi perustuu pääosin tytäryhtiöiden konsernin taloushallinnon määrittelemän aikataulun ja sisällön mukaisesti toimittamaan informaatioon. Kukin tytäryhtiö vastaa itse omasta taloudellisesta raportoinnistaan ja sen sisäisestä valvonnasta, jonka mukaisesti konsernin taloushallinnolle toimitetun liiketoimintasegmenttejä koskevan informaation oikeellisuus tulee varmistetuksi ennen raportointia.

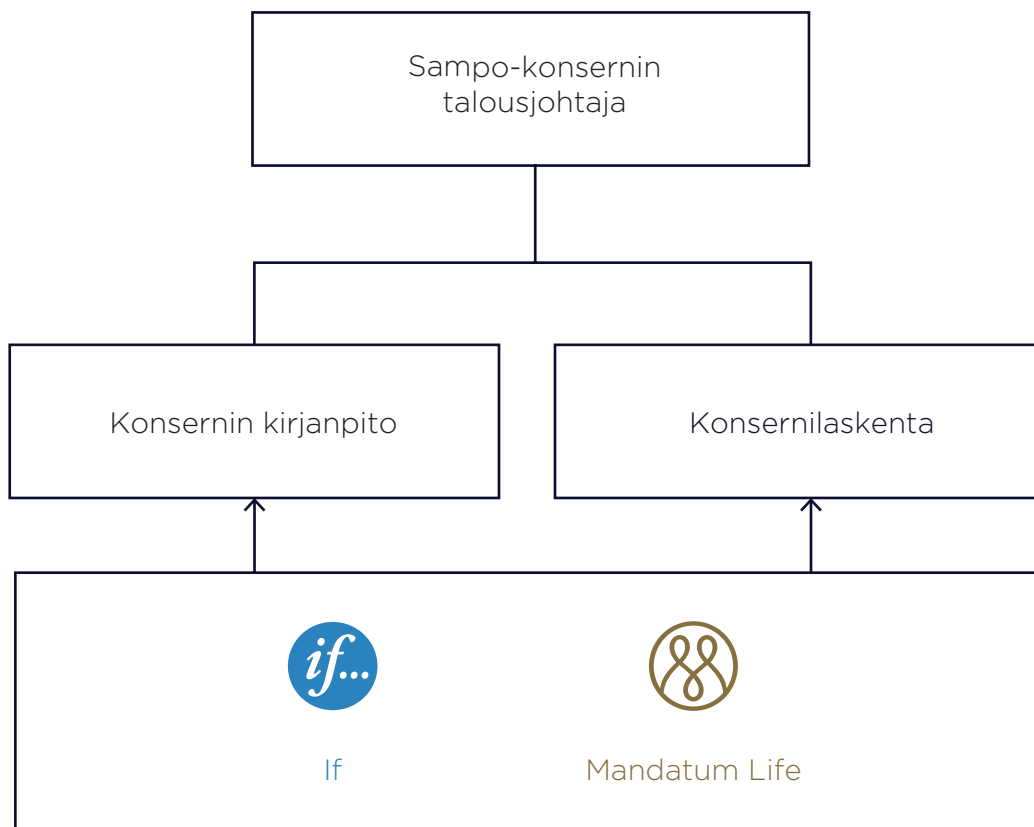
Sammon konsernitasoinen taloudellinen raportointi on organisoitu konsernin talousjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon Konsernilaskenta (Group Control and Planning) ja Konsernin kirjanpito (Group Accounting) -yksiköihin. Ensiksi mainitun tehtävänä on valmistella ja seurata konsernin ja emoyhtiön strategisista tavoitteista ja ennusteista, huolehtia kuukausittaisesta tuloseurannasta ja vakavaraisuuden laskennasta sekä tuottaa konsernin toimivan johdon sekä emoyhtiön hallituksen käyttöön julkisesti saatavilla oleviin tietoihin perustuvia vertailuraportteja Sammon kilpailijoiden toiminnan kehittymisestä, samoin kuin erilaisia markkina-analyyskejä ja -katsauksia.

Group Accounting -yksikön tehtävänä on valmistella konsernin osavuositilinpäätökset ja vuositilinpäätökset kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, "IFRS") mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätös laaditaan suomalaisen tilinpäätöskäytännön (Finnish GAAP) mukaisesti. Osavuosikatsaukset ja vuositilinpäätös käsitellään konsernin hallintoelimissä niille määritellyn käsittelyjärjestyksen mukaisesti. Lisäksi Group Accounting laskee konsernin tuloksen kuukausitasolla, jonka pohjalta Konsernilaskenta tekee omat kuukausitason analyysinsä.

Konsernin taloudellisen toiminnan ohjaamisessa käytettävä johdon raportti (Management Report) jaetaan konsernin johtoryhmän jäsenille kuukausittain ja yhteenveto siitä toimitetaan Sammon hallitukselle.

Tulosennusteet raportoidaan konsernin johtoryhmälle ja hallitukselle neljännesvuosittain. Konsernin vakavaraisuuslaskelma toimitetaan konsernin johtoryhmälle ja hallituksen asettamalle tarkastusvaliokunnalle niin ikään neljännesvuosittain.

Sammon taloudellinen raportointiprosessi

Tytäryhtiöiden riskienhallinta perustuu emoyhtiön laatimiin riskienhallinnan periaatteisiin (Risk Management Principles), joiden pohjalta tytäryhtiöt järjestävät oman riskienhallintansa liiketoiminnan erityispiirteet sekä lait ja määräykset huomioiden.

Riskienhallinnan onnistuneen järjestämisen kannalta keskeiset **edellytykset** ovat seuraavat:

- Riskienhallinnan hallintomalli ja toimivaltuudet ja selkeä vastuiden jako liiketoimintalinjojen ja riippumattomien toimintojen välillä;
- Yhtiöiden omat riskipolitiikat ja tarkemmat riskienhallintaa koskevat ohjeistukset; ja
- Varovaisuuteen perustuvat arvostus-, riskien mittauss- ja raportointikäytännöt.

Riskienhallintaprosessiin sisältyvät **tehtävät** voidaan luokitella seuraavasti:

Riippumaton riskienhallinta: Talous- ja riskienhallintatoimintojen vastuulla on edellä mainittujen riskienhallinnan edellytysten valmistelu sekä operatiivisella tasolla riippumaton mittauss ja valvonta sisältäen sekä toiminnan valvonnan yleisesti että virallisen kannattavuus-, riski- ja pääomituslaskennan.

Mahdollisuuksien ja riskien jatkuva analysointi: Liiketoiminnot sekä talous- ja riskienhallintatoiminnot analysoivat ja arvioivat aktiivisesti liiketoimintaa tukevia mahdollisuuksia. Tämä voidaan nähdä erillisenä riskienhallintaprosessin vaiheena, sillä vakuutus- ja sijoitustoiminnot arvioivat päivittäin liiketoimintamahdollisuuksia ja erityisesti niiden riski-tuotto suhteita. Talous ja riskienhallintatoiminnoissa merkittävä osa ajasta käytetään toisaalta riskien arviointiin ja pääomasuunnitteluun.

Toimenpiteet: Toimenpiteitä, eli vakuutus- ja sijoitustoiminnan varsinaisia liiketoimintatransaktioita, toteutetaan annettujen toimivaltuuksien, riskipolitiikkojen ja muiden ohjeistuksien mukaisesti. Nämä toimenpiteet ovat liiketoimintojen ja keskitettyjen toimintojen, kuten esimerkiksi sijoitustoiminnon, vastuulla. Pääomitukseen ja likviditeettiasemaan liittyvät toimet kuuluvat myös tähän prosessin vaiheeseen.

Sampo-konsernissa ennakoivan kannattavuuden, riskien ja pääoman hallinnan toimenpiteet nähdään tärkeimpänä riskien- ja pääomanhallintaprosessin vaiheena. Tästä johtuen riskipolitiikat, limiitit ja päätöksentekovaltuudet asetetaan siten, että ne yhdessä tulostavoitteiden kanssa ohjaavat liiketoiminta- ja sijoitusyksiköitä ottamaan tarkkaan harkittuja riskejä.

Edellä mainittujen tehtävien laadukas toteuttaminen edesauttaa riskienhallintaprosessin kolmen keskeisen tavoitteen saavuttamista:

1) Riskien, pääomien ja tuottojen tasapaino:

- tulokseen vaikuttavat ja muut merkittävät riskit on tunnistettu, arvioitu ja analysoitu;
- pääomitus on riittävä suhteessa liiketoimintaan liittyviin riskeihin ja strategisiin riskeihin, huomioiden liiketoimintojen ennakoitu kannattavuus;
- riskinkantokyky on kohdennettu liiketoiminta-alueille strategian mukaisesti;
- vakuutusriskit on hinnoiteltu niiden luontaista riskitasoa kuvastaen, sijoitustoiminnan odotetut tuotot ja riskit ovat tasapainossa ja seuraamusriskejä hallitaan riittävällä tasolla.

2) Kustannustehokkaat ja korkealaatuiset prosessit:

- asiakaspalvelu ja sisäiset operatiiviset prosessit ovat tehokkaita ja laadukkaita;
- päätöksenteko perustuu tarkkaan, riittävään ja ajantasaiseen tietoon;
- toiminnan jatkuvuus varmistetaan ja epäjatkuvuustilanteissa toipuminen on nopeaa ja kattavaa.

3) Strateginen ja operatiivinen joustavuus:

- ulkoiset riskitekijät ja mahdolliset strategiset riskit on tunnistettu ja yhtiö on pääomarakenteen ja johtamisen näkökulmasta hyvässä asemassa reagoimaan liiketoimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin;
- yhtiö rakenne, osaaminen ja prosessit yhtiöissä mahdollistavat tarvittavien muutosten tehokkaan toimeenpanon.

Riskienhallinta vaikuttaa positiivisesti oman pääoman tuottoon ja lieventää vuosittaisia kannattavuuden vaihteluja, kun edellä mainitut tavoitteet saavutetaan. Riskienhallintaprosessia pidetään siten Sampo Oyj:n omistaja-arvon luomisen yhtenä tekijänä.

Riskienhallinnan raportointi

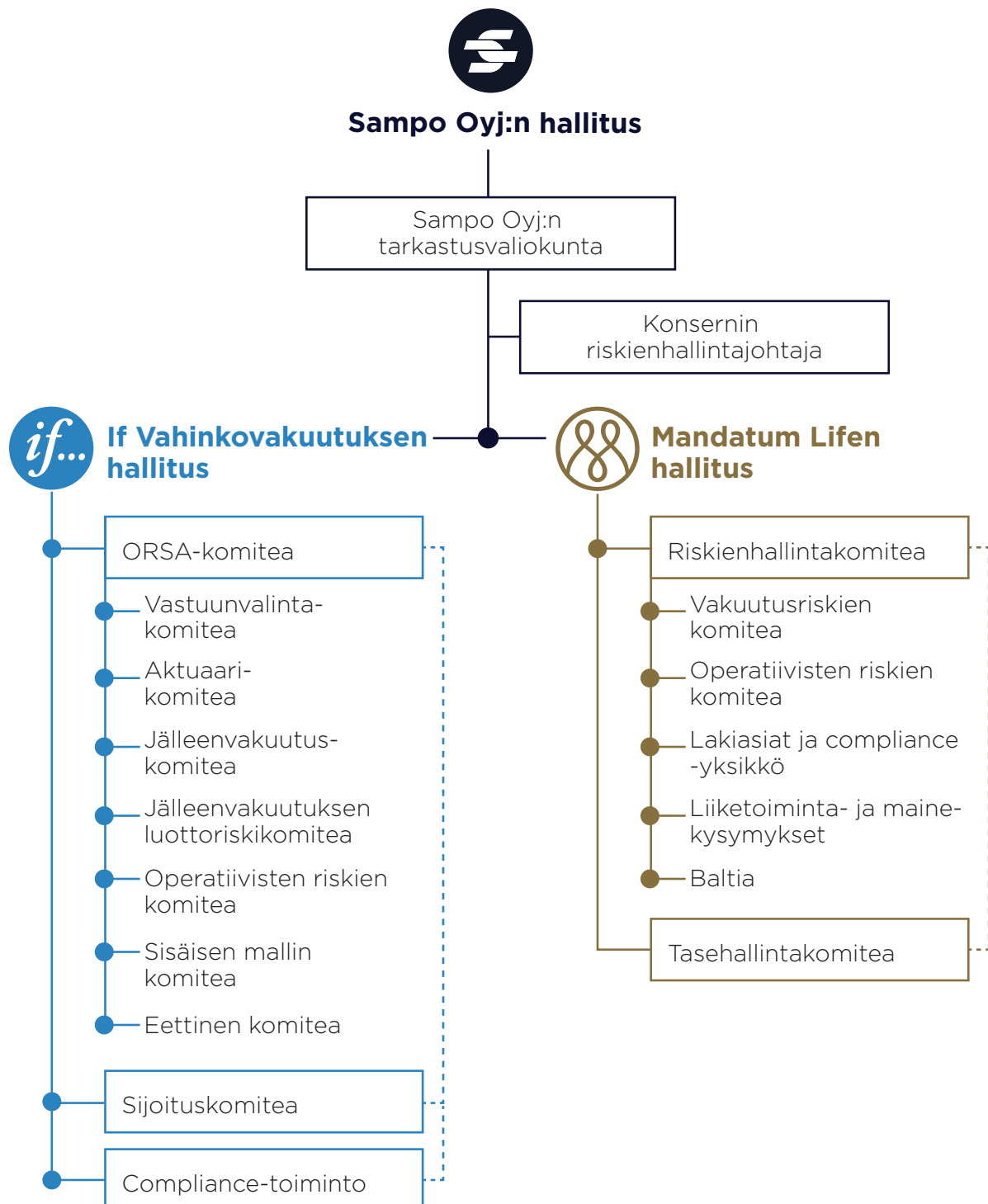
Riskienhallinnan näkökulmasta Sampo-konserni muodostuu kolmesta raportointikokonaisuudesta, jotka ovat Vahinkovakuutus (If), Henkivakuutus (Mandatum) ja Omistusyhteisö (Sampo Oyj). Näiden lisäksi osakkuusyhtiö Nordea on oma raportointikokonaisuutensa, mutta siihen liittyviä riskejä seurataan vain yhtiön itsensä julkisesti raportoimien tietojen pohjalta.

Sampo Oyj:n hallitus ja sen tarkastusvaliokunta, yhdessä Sampo Oyj:n tytäryhtiöiden hallitusten kanssa, vastaavat riskienhallintaprosessista kokonaisuutena. Liiketoimintayksiköt ovat vastuussa päivittäisistä riskienhallintapäätöksistä annettujen periaatteiden, ohjeistuksen ja päätösvaltuuksien (limiittien) puitteissa.

If:ssä riskejä valvoo Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) -komitea (yhdessä alakomiteoidensa kanssa) sekä Sijoituskomitea ja Compliance -toiminto.

Mandatum Lifessä Tasehallintakomitea (Asset & Liability Committee) valvoo sijoitus- ja taseriskien pysymistä annettujen limiittien ja toimivaltuuksien puitteissa ja Riskienhallintakomitea alakomiteoineen valvoo muiden riskien hallinnointia.

Yksityiskohtaisempaa tietoa Sammon riskienhallinnasta on annettu vuosikertomuksessa.

Sampo-konsernin riskienhallinnan raportointirakenne

Compliance -toiminto

Sammossa ”*compliance*” on liiketoimintaa tukevaa, kuitenkin siitä erillistä toimintaa, joka tähtää siihen, että kaikki toiminta konsernissa on normien mukaista.

Vastatakseen finanssisektoriin kohdistuvan sääntelyn voimakkaaseen kasvuun, Sampo Oyj:n hallitus uudisti vuonna 2012 konsernitasoisen *compliance* -toimintaa koskevan ohjeistuksen hyväksymällä ”Sampo-konsernin *compliance* -periaatteet”. Nämä periaatteet tarkistetaan vuosittain ja niitä muokataan olosuhteiden niin vaatiessa.

Periaatteiden lähtökohtana on, että sääntöjen noudattaminen on keskeinen osa Sammon yrityskulttuuria ja periaatteet varmistavat sen, että *compliance* -toiminta on konserniyhtiöissä asianmukaisesti järjestetty ja että toiminta pystyy vastaamaan liiketoimintaympäristön muuttuviin vaatimuksiin. Ohjeistus sisältää onnistuneen *compliance* -toiminnan yhteiset nimittäjät – joukon periaatteita, jotka kuvaavat tehokkaan *compliance* -toiminnan keskeiset osatekijät Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden liiketoimintaympäristössä. Periaatteilla ei kuitenkaan rajoiteta kunkin tytäryhtiön mahdollisuutta toimia joustavasti ratkoessaan omia erityisiä *compliance* -toimintaan liittyviä tarpeita.

Periaatteita sovelletaan kaikkiin Sampo-konsernin yhtiöihin. On kuitenkin huomattava, että konserniin kuuluu yhtiöitä, jotka harjoittavat erilaista liiketoimintaa ja toimivat eri valtioissa ja joiden siten on noudatettava paikallisia lakeja sekä paikallisten viranomaisten toiminnalle asettamia sääntöjä ja määräyksiä. Periaatteet onkin määritetty siten, että ne mahdollistavat kunkin tytäryhtiön ottavan käyttöönsä itselleen ja paikalliseen toimintaympäristöön parhaiten sopivat työkalut ja toimintatavat varmistaakseen säännösten noudattamisen liiketoiminnan tehokkuutta vaarantamatta. Tämä edellyttää luonnollisesti sitä, että tytäryhtiöiden on noudatettava paikallisesti sitovia määräyksiä, ja kyseisen yrityksen *compliance* -toiminta on aina sovitettava paikalliseen sääntelyyn.

Periaatteiden mukaan kaiken *compliance* -toiminnan tarkoituksena on varmistaa että konserniyhtiöiden toiminnassa ja toiminnan taloudellisen tuloksen ja riskien raportoinnissa noudatetaan lakeja ja viranomaismääräyksiä samoin kuin yhtiöiden toimintaa ohjaavia sisäisiä ohjeita ja määräyksiä.

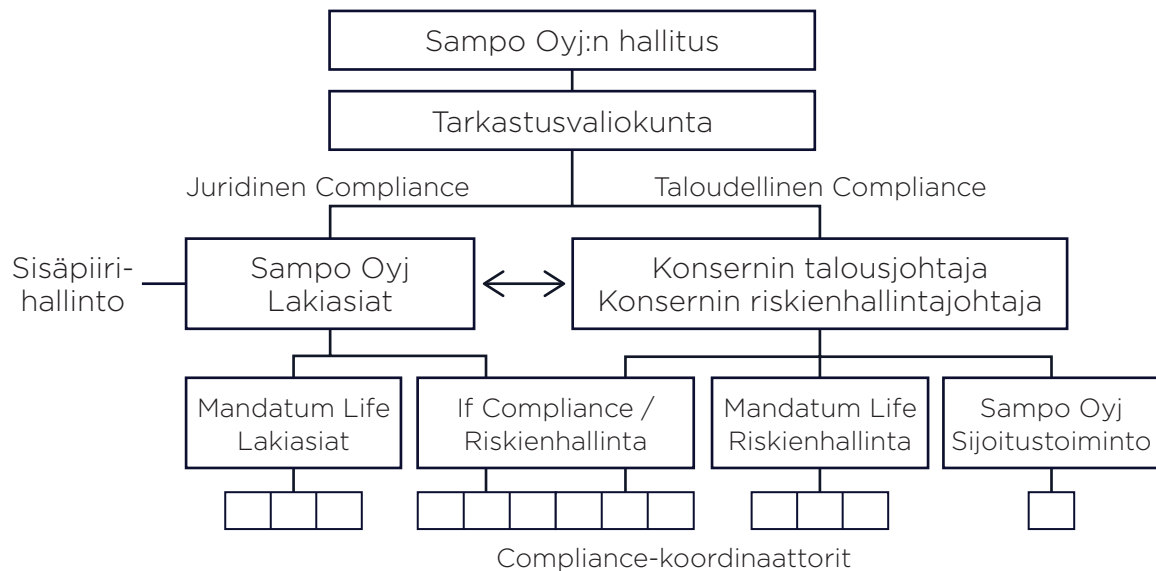
Compliance -toimintojen tehtävänä on niin ikään huolehtia siitä, että uudet toimintaa ohjaavat säädökset tulevat asianmukaisesti toimeenpannuiksi yhtiöiden ohjeistoissa ja käytännön toiminnassa.

Tytäryhtiöt voivat järjestää *compliance* -toimintansa toiminnallisesti ja organisatorisesti itsensä kannalta tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla. Alla olevassa organisaatiokaaviossa *compliance* -toimintaa tarkastellaan emoyhtiön näkökulmasta ja siinä se on jaettu juridiseen ja taloudelliseen osaan. Juridisella *compliance* -toiminnalla ymmärretään toiminnan yleistä mukautumista kunkin tytäryhtiön normiympäristöön ja siihen liittyviä toimenpiteitä. Taloudellisella *compliance*’lla puolestaan tarkoitetaan yhtiöille ja konsernille asetettujen, pääomitusta ja vakavaraisuutta koskevien taloudellisten vaatimusten sekä niihin liittyvien raportointivelvoitteiden noudattamista.

Compliance -toimintaan liittyvä raportointi on järjestetty tytäryhtiöissä niiden tarkoituksenmukaiseksi ja tehokkaaksi arvioimalla tavalla. *Compliance* -toiminnasta raportoidaan säännöllisesti myös emoyhtiön hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle Sampo-konsernin *compliance* -periaatteissa määrättyllä tavalla Sampo Oyj:n oman *compliance* -organisaation vastatessa raporttien laadinnasta tytäryhtiöiden raporttien pohjalta.

Sammon konsernijohtaja on vastuussa paitsi emoyhtiön, myös konsernitasoisen *compliance* -toiminnon järjestämisestä. Kunkin tytäryhtiön hallitus vastaa siitä, että yhtiöllä on riittävät resurssit tehokkaan sisäisen valvonnan ja *compliance* -toiminnon järjestämiseksi ja kunkin tytäryhtiön toimitusjohtaja vastaa *compliance* -toiminnon organisoinnista johtamassaan yhtiössä.

Sampo-konsernin Compliance -toiminnon organisaatio ja raportointi

Sisäpiirihallinto

Sampo-konsernin toimialan, erityisesti tytäryhtiöiden laajan sijoitustoiminnan huomioiden, Sampo Oyj:n hallitus on vahvistanut koko konsernissa noudatettavan sisäpiiriohjeen, joka kattaa listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämällä tavalla Nasdaq Helsingin pörssin sisäpiiriohjeen sekä Finanssivalvonnan standardit. Sampo-konsernin sisäpiiriohje on edellä mainittuja ohjeita tiukempi konsernin johtoryhmän, muun konsernijohtoon sekä muiden erikseen nimettävien henkilöiden osalta siten, että heidän tulee etukäteen saada lupa jokaiseen Sampo Oyj:n tai sen julkisen kaupankäynnin kohteena olevan tytä- tai osakkuusyhtiön (tällä hetkellä Nordea Bank AB (publ) ja Topdanmark A/S) arvopapereiden hankkimiseen tai luovuttamiseen.

Sisäinen tarkastus

Sammon sisäinen tarkastus on liiketoiminnoista riippumaton toiminto, joka tarkastaa sisäisen valvontajärjestelmän riittävyyttä ja tehokkuutta sekä tehtävien suorittamisen laatua Sampo-konsernissa. Sisäinen tarkastus on organisoitu liiketoimintaorganisaatiota vastaavasti.

Sammon hallituksen tarkastusvaliokunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman vuosittain. Suoritetuista tarkastuksista sisäinen tarkastus raportoi konsernijohtajalle ja tarkastusvaliokunnalle. Yhtiökohtaiset tarkastushavainnot raportoidaan yhtiöiden hallintoelimille ja johdolle.

Sisäinen tarkastus noudattaa tarkastustyössään paitsi Sampo Oyj:n hallituksen vahvistamaa sisäisen tarkastuksen ohjetta (Internal Audit Charter), myös IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä ammattistandardeja.

SAMPO GROUP

Sampo Oyj / Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki / **Puhelin** 010 516 0100
www.sampo.com